

Din dragoste de teatru...

În ierni geroase sau în veri fierbinți, pe ploale sau pe viscol, atunci când am fost invitat și treburile scenei mi-au dat răgazul s-o fac, am pornit-o prin țară, să văd spectacole.

Spectacole jucate de amatori. Sigur, de cele mai multe ori eram bucuros să văd piese de-ale mele. Eram, ca să zic așa, interesat. Dar de unde acest interes să văd, să zicem, **Nu sintem ingeri** la Teatrul popular din Caracal sau la Teatrul muncitoresc de la „Electronica”-București, când văzusem piesa interpretată de profesioniști, în spectacole foarte bune, atât în țară, cât și în străinătate? De unde, regretul că nu am văzut **Goana**, la Botoșani sau la Teatrul popular din Medias, în regia plurivalentului Constantin Codrescu? De unde, puterea ca pe o vreme pirdalnică să urc în tren și să călătoresc o zi întreagă pînă la Rădăuți, să asist la inaugurarea Teatrului popular? Cu o mașină hodorogită, să merg la Turnu Măgurele, să văd **O vară fierbinte**?

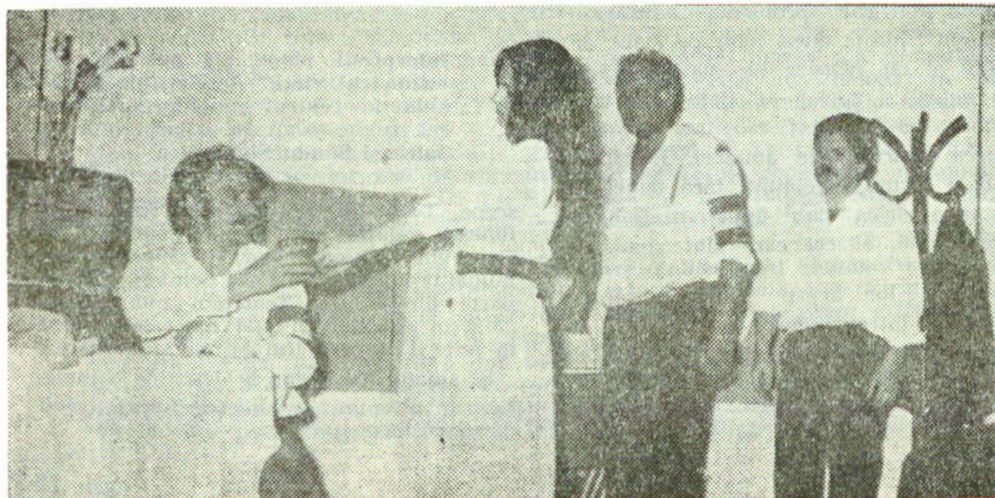
Ce farmec inefabil degajă aceste spectacole, unde nu joacă mari actori, iar regizorii, cu rare excepții, nu sînt deloc celebri? Ce forțe nevăzute sînt acelea care atrag oameni de teatru în toată puterea cuvîntului, ca spectatori, dar și ca realizatori de spectacole? Să fie dulcea aducere-aminte că, pînă să avem studii de specialitate și palmares, mulți dintre noi am deschis ochii pe cîte o scenă de provincie (nu se construiseră încă fastuoasele case de cultură ce-au împlînit țara), unde cîte-un profesor inimos ne îndemna să ne desfacem aripile spre lumea minifică a teatrului? Să fie gestul

brut, nefăcut, neșlefuit? Jocul cu greșeli, totuși curat, pornit direct din sufletul acestor interpreți? Actorii amatori, e știut, compensează lipsa măiestriei, a experienței și a studiilor de specialitate printr-o candoare care provoacă momentul adevărului, printr-o sinceritate tulburătoare, care apare chiar și atunci cînd se joacă... pe alături. Iar surprizele nu lipsesc. Cînd nîoi nu te aștepți, se naște deodată un moment de teatru autentic, însuflețit de uitarea de sine, de o credință nebună în ceea ce se întîmplă pe scenă, și un fluid de emoție începe să circule între scenă și sală.

La toate astea mă gîndeam mai zilele trecute, urmărind un excelent spectacol cu piesa mea **Iubirile de-atunci**, interpretat de cel mai proaspăt teatru muncitoresc din țară: cel de la Întreprinderea de Autocamioane din Brașov, unde, de ani de zile, actorul George Gridănușu a alcătuit o trupă puternică. Spectacolul luase premiul I în finala ultimei ediții a Festivalului național „Cîntarea României”, și acum, văzîndu-l, înțelegeam entuziasmul cîtorva oameni de teatru care-l văzuseră ca membri ai juriului și care mi-l recomandaseră călduros.

Urmăream cu sufletul la gură întîmplările create de mine și nu-mi puteam stăpîni uimirea în fața jocului actorilor, care uitaseră de ei înșiși și ardeau ca niște torțe, într-un final zguduitor. Uite-o pe Marcela Gheorghe (distinsă, de altfel, cu premiul I pe țară), intrînd în scenă ca o Antigonă modernă, cu privirea încărcată de durere! Cu lacrimile alunecîndu-i pe obraz, își tînguie iubitul ucis.

„Iubirile de-atunci” de Paul Ioachim în interpretarea Teatrului Muncitoresc al Întreprinderii de Autocamioane Brașov

Emoția ei se transmite colegilor, sălii întregi, ce urmărește amuțită deznodământul. Ropotele de aplauze din final nu pot răsplăti decât în parte dăruirea acestor minunați interpreți. Succesul lor îmi amintea de un altul, cu aceeași piesă, pusă în scenă chiar de mine, la Teatrul popular din Caracal. O trupă minunată, în frunte cu veteranul ei, Mișu Slăteulescu; un spectacol vibrant, în care interpreta Sultanei, Mariana Straton, ca și Marcela Gheorghe, era neobișnuit de bună. Credeam că mai mult nu se poate. Și totuși, alci, la Brașov, parcă, parcă...

Scriind aceste cîteva rînduri, mă simt vinovat față de cei nenumărați pe care nu i-am numit. Pentru că mă simt legat de ei. Le cunosc biografiile, problemele de viață. Uneori, tainele. În viața de toate zilele, sînt niște oameni obișnuiți, cu meserii obișnuite: muncitori, tehnicieni, învățători, profesori. Dar, seara, la repetiție ori la spectacol, se transfigurează, identi-

ficindu-se cu eroii pe care-i interpretează cu o dăruire de care numai ei sînt capabili. Iar regizorii lor, amatori sau profesioniști, merită toată stima și prețuirea: numai ei știu cît de greu se ajunge la un spectacol meritoriu. Viotor Moldovan, Constantin Dinescu, Constantin Gheorghiu, Alexandru Hrișcă, Stelian Mihăilescu, ca și mai tinerii Mugur Arvunescu sau Constantin Fugașin sînt cîțiva dintre artiștii împătimiți de această nobilă în-deletnicire. Ei, și împreună cu ei, toți ceilalți, reușesc să anime o uriașă mișcare teatrală de amatori. Din rîndurile lor urcă spre înălțimile profesionalismului, în fiecare an, tinerii cei mai talentați. Să le fim recunoscători acestor artiști anonimi, pentru abnegația și modestia cu care întregin dragostea de teatru — dragoste care este și a noastră, punct de interferență între amatori și profesioniști. Un punct cît un soare, care luminează și încălzește.

■ PETRE POPESCU

Profiluri

Trebuie să recunosc că pînă în luna martie 1980 nu văzusem Centrul Național de Fizică (C.N.F.) din comuna Măgurele, aflată la numai douăzeci de kilometri de București. Eram surprins: lîngă capitala țării, un veritabil orașel cochec, căruia nu-i lipsește nici unul dintre atributele urbei moderne. Ai crede că te afli într-o localitate balneară, dar iată și edificiile impunătoare ale institutelor și laboratoarelor!

„Cu cîteva zile înainte, fusesem invitat, împreună cu directorul și cu secretarul de partid al teatrului, la o ședință la sectorul de partid. Prin grija tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, urmau să la ființă primele teatre muncitorești, forme superioare ale muncii politice de propagandă și agitație, menite să dea muncitorilor și intelectualilor din producție posibilitatea să participe cu tot elanul la creația artistică.

Mașina care mă adusese la C.N.F. Măgurele a stopat în fața unei săli unde așteptau peste o sută de persoane, doritoare să intre în colectivul viitorului teatru muncitoresc. Ne stăteau în față, atît lor cît și nouă, dificultățile, răspunderile selecției. Am fost poftiți în sală, și deo-

dată s-a instăpînit liniștea. Începea munca. Mi-am dat seama că, închipuindu-se, fiecare, singur în scena mare, goală și misterioasă, emoția îi crispa. Am luat cuvîntul, le-am vorbit despre teatru, sub aspectele lui cele mai poetice, dar și despre cotidianul efort de răbdare, am glumit...

Atmosfera s-a dezghețat și primul candidatul s-a urcat pe scenă. A spus ce avea de spus, aplauzele colegilor l-au răsplătit, iar el a coborît roșu la față și, îndrăznesc să spun — fericit.

Selecția a mai ținut două zile și i-au urmat altele... Au rămas 18 fete și băieți. Primul meu gînd a fost la ceilalți, care nu „încăpuseră” între acești 18; pe aceștia, însă, i-am simțit întotdeauna alături, doritori să ne ajute. Unii au ajuns „titulari” în următoarele piese...

Am ales pentru debut piesa lui Mircea Radu Iacoban, *Simbătă la Veritas*.

Cu sprijinul Teatrului „Bulandra” (care patrona efortul artistic), s-au făcut decorații, costume, recuzită, lumini, afișe, programe... totul: se născuse Teatrul muncitoresc al C.N.F. Măgurele.

Participarea la Festivalul național „Cîntarea României” i-a adus, în timp, distincții importante.